

CHOROBA AUJESZKYEGO (WŚCIEKLIZNA RZEKOMA)

Opis choroby

Choroba Aujeszkyego jest zakaźną i zaraźliwą chorobą zwierząt gospodarskich i wolno żyjących, występuje na całym świecie. Najbardziej wrażliwym gatunkiem są świnie, są też głównym rezerwuarem zarazka. Czynnikiem chorobotwórczym jest wirus SHV-1 (Herpesvirus suis typ 1) z rodziny Herpesviridae. Wirus ten jest wytrzymały na działanie czynników fizycznych. Zwierzęta mogą się zarażać kilkoma drogami: doustną, donosową, przez uszkodzenia skóry, w czasie krycia lub unasieniania, wewnątrzmacicznie (płody od matki). Wirus u świń wykazuje poliorganotropizm (atakuje wiele narządów), ponadto może się utrzymywać w stanie uśpionym nawet przez okres całego życia świni. Choroba zazwyczaj występuje w miejscach o dużym zagęszczeniu świń (fermy), u zwierząt nieodpowiednio żywionych (niedobory witaminy A, wapnia). Wirus u świń ma właściwości immunosupresyjne (obniża odporność).

Objawy

Prosięta do 3 tygodni

Przebieg choroby u prosiąt może prowadzić do nagłej śmierci przy braku objawów klinicznych, jeżeli takie w ogóle występują. Często śmierć poprzedzana jest gorączką sięgającą ponad 40,5°C (105°F), utratą apetytu, wymiotami, słabością, brakiem koordynacji i konwulsjami. W obecności wymiotów i biegunki choroba bardzo przypomina zapalenie żołądka i jelit (TGE). Wśród prosiąt do 2 tygodni życia śmiertelność sięga 100%. Prosięta mogą zostać zakażone i paść w ciągu 2 dni po urodzeniu, czasami po gwałtownych drgawkach i dreszczach. Prosięta zainfekowane bezpośrednio po porodzie mogą wykazywać objawy kliniczne w ciągu pierwszych dni życia i zazwyczaj padają w piątym dniu.

Warchlaki w wieku od 3 tygodni do 5 miesięcy

Po ukończeniu trzeciego tygodnia życia świnie zwykle nabierają odporności na chorobę, a śmiertelność spada z 50% zwierząt trzytygodniowych do poniżej 5% wśród świń w wieku 5 miesięcy. Poziom śmiertelności różni się w zależności od szczepu wirusa, ale osiąga czasem wysoki poziom nawet wśród zwierząt dorosłych. Istotnym objawem klinicznym jest gorączka skutkująca brakiem apetytu, apatią, utrudnionym oddychaniem, nadmiernym ślinieniem, wymiotami, drgawkami, brakiem koordynacji zwłaszcza tylnych nóg. Generalnie śmierć poprzedzają konwulsje. Mogą też pojawić się kichanie, ocieranie nosa i kaszel. Z nosa może wyciekać wydzielina od przejrzystej do żółtawej. Zakażone świnie, które wyzdrowieją, będą w gorszym stanie i później osiągną wagę sprzedażową.

Tuczniki

U świń dorosłych choroba często przebiega łagodniej, ale w przypadku inwazji niektórych szczepów pseudowścieklizny mogą pojawić się przypadki śmiertelne. Przebieg choroby u dojrzałych świń charakteryzuje się gorączką i objawami układu oddechowego, takimi jak wydzielina z nosa, kichanie, ocieranie nosa i kaszel. Pseudowścieklizna często występuje wspólnie z innymi chorobami układu oddechowego, takimi jak pastereloza i Actinobacillus pleuropneumonia (APP). Objawy ze strony układu nerwowego to drgawki, brak koordynacji i świąd. Następstwem choroby może być ślepotą. Innymi objawami mogą być biegunka, wymioty i zaparcia.

Koszty choroby

- Wyższy koszt żywienia
- Śmiertelność
- Mniejszy przyrost wagi

Wektory

• Środowisko

Do narażenia pierwotnego dochodzi z chwilą umieszczenia świń w miejscu skażonym wirusem. Wirus rozprzestrzenia się między obszarami na butach, kołach pojazdów, poprzez szczury, myszy lub dziki.

Przenoszenie drogą powietrzną – przynajmniej 3 km.

• Materiały

Zakażone wyposażenie

• Zwierzę

Głównym źródłem infekcji są same świny, które z kolei zakażają środowisko, w którym bytują. W jednym stadzie do infekcji dochodzi poprzez kontakt „nos w nos” lub drogą kropelkową. Zakażenie przenosi się również poprzez zainfekowane nasienie (inseminacja lub knur).

• Zabiegi zootechniczne

Niewłaściwe mycie i brak dezynfekcji. Chorobę może aktywować stres.

→ GŁÓWNY WEKTOR: zakażone świny

Zapobieganie

- Higiena: mycie i dezynfekcja chlewni oraz jej suszenie przed wprowadzeniem zwierząt
- Kontrola gryzoni i owadów
- Utrzymanie przegród w stanie suchym, a zwłaszcza części podłoża, na które wypróżniają się prosięta.
- Zasada „całe pomieszczenie pełne, całe pomieszczenie puste”
- Kwarantanna zwierząt z zakupu

Zalecane procedury

Każdy wektor przenoszenia wymaga wdrożenia protokołu higieny. Poniżej przedstawiono Protokoły:

HIGIENA
POMIESZCZEŃ

HIGIENA
OSOBISTA

TRANSPORT